

Jaargang 35, no. 2

De Notenkraker

Officieel orgaan van vogelliefhebbers vereniging

**“VOGELVRIENDEN”
HARDENBERG & Omstr.**

Aangesloten bij:

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Bestuur “Vogelvrienden”:

- Voorzitter: A.Tempelman, Floralaan 154, 7772 NV Hardenberg
Tel. 0523-267817
E-mail: vogelhokke@gmail.com
- Secretaris: H.Brokelman, Pinksterbloem 25, 7772 NK Hardenberg
Tel. 0523-260842
E-mail: hbrokelman@gmail.com
- Penningmeester: H.Edelijn, Lage Gaardenstraat 96, 7772 CN Hardenberg
Tel. 0523-265451
E-mail: hjedelijn@hotmail.com
- Ringencommissaris: H.Oldehinkel, Trompstraat 1, 7772 ZE Hardenberg
Tel: 0523-264959
E-mail: henk.sini@outlook.com
- Bestuurslid: R.Edelijn, Weidehof 7, 7772 GW Hardenberg
E-mail: rickedelijn@hotmail.com
Tel. 06-24886716
- Bestuurslid: H.Schepers, van Speijkstraat 20, 7772 ZC Hardenberg
E-mail: hjs.schepers@hotmail.com
Tel.0523-264880

Erelid: W.A.Tolman

Leden van verdienste: H.J.Edelijn, H.Oldehinkel, H.Kleinlugtenbeld

Redactie De Notenkraker:

Wiebe Tolman, Beatrixstraat 14, 7772 CR Hardenberg, tel.0523-261005,
mobiel 06-20009596; e-mail: wiebetolman@ziggo.nl

Voorz. tt.commissie: H.J.Schepers, J.C.J.van Speykstraat 20, Hardenberg

Materiaal opslag: Rolleman, Dedemsvaartseweg Zuid 63, Lutten

Beheer materiaal: H.Oldehinkel en H.Schepers

Jeugd coördinator: A.Tempelman, tel. 0523-267817

Contributie: € 38,00 per jaar

Voor 2012 65 jaar: € 33,00 per jaar

Jeugdleden t/m 17 jaar: € 19,50 per jaar

Betalingen: rekeningnummer NL58RABO0166870439 bij de Rabobank.
onder vermelding: “Vogelvrienden” Hardenberg.

VOORWOORD VOORZITTER

Beste vogelvrienden,

Ik zit in de tuin begin oktober lekker te genieten in de na-jaarszon. De goudvinken die ik heb aangeschaft genieten ook in het zonnetje. Het zijn super rustige vogels en een pracht om in de volière te hebben.

De eerste shows zijn al weer begonnen, mooi dat het weer genieten is van onze mooie hobby.

Zaterdag ga ik even de internationale NZC show in Beusichem bezoeken.

Ook voor onze onderlinge show zijn de voorbereidingen weer aan de gang.

De inschrijfformulieren heeft u ontvangen als het goed is. Zo niet stuur dan even een e-mail naar vogelhokke@gmail.com.

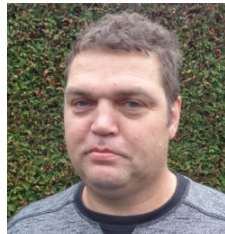
We hopen er samen een succes van te maken.

Dus wij als bestuur hopen op een mooi aantal vogels op onze show.

En we wensen een ieder succes met de voorbereiding. Ben je nieuw en heb je nog vragen schroom niet om hulp te vragen. Dit kan in de whatsapp groep maar natuurlijk ook via de e-mail of gewoon even bellen.

Ik hoop jullie in grote getale te zien op de vergadering van maandag 18 oktober.

Voorzitter: Arnold Tempelman

UITNODIGING tot het bijwonen van onze volgende vergadering, welke wordt gehouden op maandag 18 oktober 2021 in gebouw “De Schakel”, Lage Doelen nr. 5 in Hardenberg, tel. 0523-261554. Aanvang 19.30 uur.

AGENDA:

- 1 Opening
- 2 Vaststellen agenda
- 3 Mededelingen en ingekomen stukken
- 4 Notulen van ledenvergadering van 20 september 2021
- 5 Surfen op het internet vogelhobby deel 1
- 6 PAUZE met verloting inleveren inschrijfformulieren
- 7 surfen op het internet vogelhobby deel 2
- 8 Afschaffen geldprijzen onderlinge TT (stemmen)
- 9 Vraag en aanbod
- 10 Rondvraag
- 11 Sluiting

Bestuur “Vogelvrienden”

JAARPROGRAMMA 2021:

Vrijdag 15 januari: nieuwjaarsbijeenkomst vervallen ivm. corona.

Maandag 26 April: Jaarvergadering vervallen ivm corona

Mei/Juni: Uitje of BBQ niet doorgestaan ivm corona

Maandag 20 September: mogelijk jaarvergadering

Maandag 18 Oktober: ledenvergadering+ inschrijving+ lezing

15 – 20 November: onderlinge clubshow

Vrijdag 14 januari 2022: Nieuwjaarsbijeenkomst

Herbers

T W E E W I E L E R S

MOLENPLEIN 4
HARDENBERG
TEL. (0523) 26 20 54

DIERENSPECIAALZAAK

Road Force

- 🐾 Diervoeding
- 🐾 Snacks
- 🐾 Benodigdheden
- 🐾 Vissen
- 🐾 Aquaria
- 🐾 Aquarium- en vijverplanten
- 🐾 Hengelsport

Sallandsestraat 27 Hardenberg

0523 769 003

Inkopen doen? Adverteerders gaan voor!!!

AVIA SERVICE STATION.....

DE GROOT
BRUCHTERWEG 99
7772 BK HARDENBERG
TEL. 0523-261588

Oliecontrole geeft zekerheid
Extra zekerheid schenkt

AVIA

RADEMAKERS POELIERSBEDRIJF

Adm.Helfrichstraat 1-b, Hardenberg, tel. 0523-264987

ELKE DAG KIP VAN HET SPIT
GEGRILDE BOUTEN
SPARE RIBS
KANT & KLARE NASI EN BAMI

Emmen, Hardenberg, Hoozeveen en Nijverdal

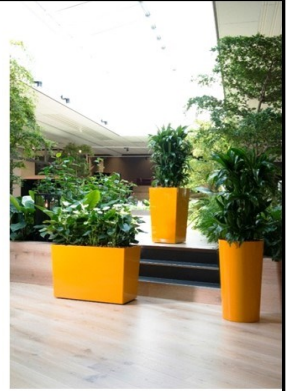

GROEN IN BEDRIJF

Interieurbeplanting: van een kleine kantooromgeving tot een mooie binnentuin in een wooncomplex.

Met Groen in Bedrijf zorgt Harold Meijer uit Hardenberg voor aanleg en onderhoud van diverse interieurbeplanting.

Voor een aangename werkplek

Groen in bedrijf
Tel. 06 - 58 79 55 62
info@groen-in-bedrijf.nl
www.groen-in-bedrijf.nl

Welkom nieuw lid:

Deze keer geen nieuw lid.

Wie zal de volgende zijn?.

Tankstation
Doe het zelf center

ESSO

De Aerdijk 20
7783CN Gramsbergen
www.oosterveensolihandel.nl

OOSTERVEEN

Wij maken elk gewenste kleur
op onze
nieuwste verfmengmachine

HISTOR

* DIERENVOEDERS

SLEUTELMAKERIJ

de *nieuwe*
manier van
kleur kiezen

HISTOR

WILTINK
GEVELREINIGING

*Reinigen - Voegen vernieuwen -
Impregneren*

Rheezerweg 82 • 7795 DA Diffelen
Tel. (0523) 26 36 43
Mobiel: 06 55142133
www.wiltink-gevelreiniging.nl

Ringenbestellen voor de 3^e ronde kan nog tot 20 januari 2022.
Uitsluitend tegen **contante** betaling.
Uitlevering na 1 april 2022.
Inleveren bij Henk Oldehinkel Ringencommissaris.

De zilvermeeuw (Larus argentatus)

Een krachtige sterke meeuwensoort die het in formaat toch iets moet afleggen tegen de grote mantelmeeuw. Hij dankt zijn naam aan het zilvergrijze rugdek. Typisch is de rode vlek aan het uiteinde van de ondersnavel. Jonge zilvermeeuwen zijn bruin, maar die kleuren langzaam bij.

Zilvermeeuwen zijn alleseters. Vooral menselijke overschotten van brood en patat, maar ook eieren en jonge kuikens van andere vogels staan op de menukaart. Ze zoeken hun voedsel ook graag op vuilnisbelten. Door ze uit te rusten met zenders heeft men vast kunnen stellen dat zilvermeeuwen die hun jongen hadden op de Waddeneilanden hun voedsel gingen halen op de grote vuilstortplaats in Wijster.

Zelf ging ik eens mee op een excursie naar een kolonie zilvermeeuwen in het duingebied tussen Scheveningen en Wassenaar. Hierbij waren de deelnemers uitgerust met een grote stok en een soldatenhelm. Geen overbodige luxe want de vogels hadden het lef om de deelnemers lijfelijk aan te vallen.

Door de afschrikwekkende middelen en de helm bleef iedereen ongedeerd.
Wiebe Tolman.

Adverteerders: bedankt!!!

Ik ben **Daphne Mulder** en wonend in Overijssel in de gemeente Hardenberg en lid sinds 1 mei 2020 van Vogelvrienden Hardenberg. Ben altijd al gek geweest op vogels en had vroeger thuis een koppeltje duiven.

Hier bij ons thuis begon het steeds meer te kriebelen om een volière te maken. Eerst zouden er weer wat duiven in om mee te beginnen, maar toen ik begon te zoeken naar cultuurvogels, omdat het een binnen/buiten volière zou worden, kwamen er toch ook aardig wat andere leuke vogels naar voren.

De goudvink sprong er toch echt uit, Deze vogels ga ik mee beginnen, na heel veel inlezen op het internet, kwam ik via facebook uit bij een goeie kweker, deze man heeft mij erg veel verteld over deze prachtige vogel.

In 2020 mijn 1e 2 koppels gekocht, daar weer wat vogels van aangehouden, en in 2021 allemaal nieuwe mannen er bij gezocht.

Dit jaar heb ik met 6 koppels gekweekt, en tot zo ver 32 jongen op stok en bijna door de rui .

Wat ik dit jaar gedaan heb aan voorbereiding en voeding zal ik u uitleggen.

Januari/Februari: krijgen de vogels 2 x per week eivoer gemaakt van een kippenei en beschuit, perle morbide en Gistocal, verder krijgen ze wilgentakken en berk.

Verder doe ik door mijn vaste zaad een mix met Onkruidzaad.

Maart: voeg ik daar Tarwekiemolie aan toe, dit doe ik over het zaad een nacht van te voren, en voeg ik het ei-voer aan met een beetje Breedmax, Spirulina en comtaves.

Begin April: Behandel ik de vogels tegen luchtpijpmijt, knip ik de nagels, en stel ik de koppels samen.

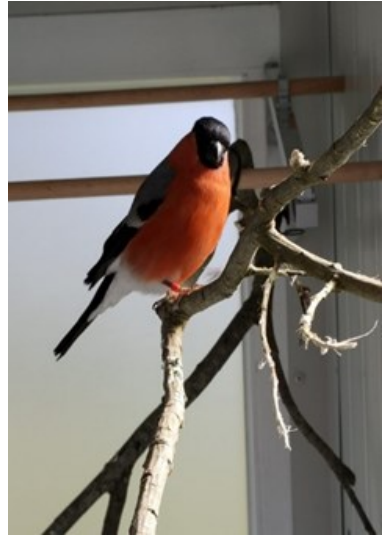
Eind April/Begin Mei: Nestkasten er in, en krijgen ze 3 x per week eivoer, en 3 x per week per koppel 3 paardenbloem knoppen.

Als er koppels zijn die Jonkies hebben krijgen die elke dag 3 a 4 x eivoer met Pinky's en Buffalowormen.

Verder krijgen ze vanaf augustus tot half oktober, Bijvoet, Boerenwormkruid, Teunisbloem, Perzikzaad, Brandnetel onkruiden vers uit de natuur. Max 3 x per week!

In oktober doe ik Levertraan door het voer en 1 nacht laten intrekken tot maart.

Verder geef ik Vitamine kuur K1 en 2 x per maand 2 dagen achter elkaar Darba

Maart: voeg ik daar Tarwekiemolie aan toe, dit doe ik over het zaad een nacht van te voren, en voeg ik het ei-voer aan met een beetje Breedmax, Spirulina en comtaves.

Begin April: behandel ik de vogels tegen luchtpijpmijt, knip ik de nagels, en stel ik de koppels samen.

Eind April/Begin Mei: Nestkasten er in, en krijgen ze 3 x per week eivoer, en 3 x per week per koppel 3 paardenbloem knoppen.

Foto's en tekst zijn van Daphne Mulder.

Alle seizoenen blijven
genieten van uw tuin?

Buitenverblijven

- ✓ Groot assortiment
- ✓ Stel samen naar eigen idee
- ✓ Diverse maten
- ✓ Kapschuurmodel, plat dak & zadeldak

Kijk op onze website voor een greep uit ons assortiment buitenverblijven

Rheezerweg 93, 7794 RJ Rheeze | ☎ 0523 26 18 96

www.houhandelwoertink.nl

VOEDERS

**OVERWEG
HARDENBERG**

www.overweghardenberg.nl

JUMPER

Alles voor uw vogels!

Voeding & zaden, kooien, speelgoed en volièrebenodigheden

HDV, Teurlings, Konacorn, Kasper Fauna Food,
Beyers, Versele Laga, Prestige, Beaphar

Hessenweg 17 | 7771 CH | Hardenberg | T. 0523-261684

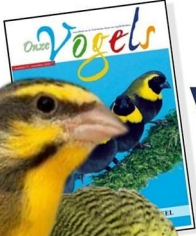
Kijk ook eens op de site van de NBvV op facebook en tik in:

www.nbv.nl

Welkom bij

Nederlandse Vogelliefhebbers (NBvV)

opmerkelijk

IN OPMERKELIJK BELICHTEN WE OPMERKELIJKE ONTWIKKELINGEN OP HET GEBIED VAN DUURZAAMHEID EN NATUUR. ONDER REDACTIE VAN: SASKIA THOMSON

Kaketoes leren plunderen

Onderzoekers hebben ontdekt dat kaketoes in Australië elkaar leren hoe ze deksels van containers kunnen optillen, om deze vervolgens te plunderen. Aanleiding voor het onderzoek was een video waarin de onderzoekers Barbara Klump en John Martin zagen hoe een grote geelkuifkaketoe een gesloten vuilnisbak wist te openen met zijn poot en snavel. De wetenschappers besloten het interessante fenomeen nader te onderzoeken. 'Het eerste wat we wilden achterhalen, was of kaketoes overal in Australië containers kunnen openen', vertelt Martin. Met behulp van een online enquête vroegen ze burgers om hulp. Bewoners uit 44

gebieden bleken het gedrag ook te hebben gezien, wat aantoont dat de techniek zich snel en over grote gebieden had verspreid. Opmerkelijk hierbij is dat kaketoes uit naburige districten het trucje van elkaar overnamen. Het vermogen om containers te plunderen dook niet willekeurig op, maar waaierde van district naar district. 'Dit suggereert dat het gedrag wordt geleerd door anderen te observeren', aldus Klump. Het onderzoek laat zien dat deze grote geelkuifkaketoes in staat zijn tot iets heel slims: sociaal leren, iets wat volgens Klump slechts enkele diergroepen kunnen, zoals primaten en vogels.

Bran: scientias.nl

Uit Mens en Natuur van het IVN

Vogelweetje: de gaai (*Garrulus glandarius*)

De Vlaamse gaai (tegenwoordig heet hij alleen “gaai”) heeft over het algemeen niet zo’n beste naam. Hij eet namelijk veel (jonge) vogeltjes, vooral jonge mezen. Dit doet hij echter alleen wanneer hij zelf ook jongen heeft. De mezen dienen dan als opfokvoer voor de jonge gaaien.

Buiten de broedtijd pakt de gaai geen vogeltjes. Dan eet de vogel in hoofdzaak insecten, bessen, beukenootjes en vooral eikels. In de nazomer en herfst zie je de gaai vaak vliegen met een eikel in z’n snavel. Op meerdere plaatsen legt hij daarmee wintervorraden aan. Zo’n plek markeert hij vaak met een stokje of een steentje. Ondanks deze markering kan hij veel van die plaatsen toch niet weer terug vinden. Die eikels komen dan tot ontkieming en zo draagt de gaai ongewild bij aan verjonging van het bos.

Eens in de ongeveer acht jaar zie je grote groepen gaaien. Zij komen uit Oost Europa en zijn door kou en voedselgebrek naar ons land gedreven.

Gaaien zijn zeer verstandige vogels. Daar zijn meerdere voorbeelden van. Zo heeft het vrouwtje een bijzonder foefje om rustig te kunnen broeden. Zij bootst namelijk al broedend van tijd tot tijd het geluid na van een buizerd(!) en menig andere vogel wil dan wel uit de buurt blijven!

Een ander foefje: als de gaai last heeft van vlooiën of luizen dan gaat hij boven op een grote hoop van de rode bosmier zitten trappelen. De mieren komen dan naar buiten en bespuiten hem met mierenzuur. De sterke lucht daarvan verdrijft al het ongedierte en zo is de gaai weer vlooi- en luisvrij!

De gaai heeft over Nederland meer dan 100 streeknamen. Daar zitten ook regelrechte scheldwoorden tussen, zoals smeerlap, rotzak en stinkerd. Maar dat verdient deze vogel eigenlijk niet. In Hardenberg en de naaste omgeving wordt hij schreeuwekster genoemd. Deze naam is wel goed gekozen, want ze maken inderdaad een wat schreeuwerig geluid. Ze kunnen echter ook gezellig zitten “keuvelen” als ze met een groepje in een boom zitten. De gaai wordt in Twente markol genoemd en in Friesland houtakster. Andere streeknamen uit delen van ons land zijn eikelpotter, wouter, nannewuiter, Spaanse ekster, goudvogel, broekikster en anniebroek.

Was het niet Shakespeare die ooit heeft gezegd: what ’s in a name?

Wiebe Tolman.

De Dierenwinkel

Admiraal Helfrichstraat 1C

7772BV Hardenberg

T: 0253 260680

E: dierenwinkel.hardenberg@gmail.com

**Facebook: [www.facebook.com/
dierenwinkel.hardenberg](http://www.facebook.com/dierenwinkel.hardenberg)**

Een bericht voor alle leden:

**Maak reclame voor onze mooie hobby
en kom met uw vogels naar de club-
show in De Schakel, 15-20 november.**

Einde bericht.

Sterk in installatiewerk!

- Het aanleggen en verzorgen complete cv installaties.
- Het repareren / onderhoud / vervangen ketels.
- Het infrezen en leveren complete vloerverwarminginstallatie.
- Dakwerken.
- Aircó's leveren en installeren.
- Inregelen en adviezen op stookgedrag centrale verwarming.

Onderhoud combiketel
€ 57,50

24/7 BEREIKBAAR

10% KORTING OP VERVANGENDE ONDERDELEN!

Servicebedrijf S.T.O.
Postbus 260, 7770 AK Hardenberg
Tel. 0523 - 745 686

info@servicebedrijf-sto.nl
www.servicebedrijf-sto.nl

Wij adviseren u graag over uw verzekeringen, uw hypotheek en bij de aan- en verkoop van uw woning!

- Verzekeringen
- Makelaardij
- Hypotheken
- Bankzaken
- Pensioenen
- Arbeidsdienst

VRIELING

Dedemsvaart | Hardenberg | Zwolle
0523 - 28 27 26   mail@vrieling.nl   vrieling.nl

Een nieuw verblijf

Na onze verhuizing bestond al een tijdje het idee om een volière of iets dergelijks in de tuin te maken. De tuin was in het voorjaar op verschillende plaatsen aangepast en opnieuw beplant en dus tijd om na te denken over een vogelverblijf. Er is op zich wel voldoende ruimte in de tuin maar er zijn toch wat eisen als het gaat om wat is de meest geschikte plaats voor het aanzicht en voor natuurlijk de vogels. De voorkeur ging uit naar de voorkant op het oosten in verband met de ochtendzonn, echter om praktische redenen was de beste plaats toch een oplossing met de voorzijde op het westen. Verder wilde ik (vooralsnog) ook een niet te grote vlucht aangezien het er mij niet om gaat om veel vogels te houden en ik eerst wil afwachten hoe het een en ander verloopt. Uitbouwen kan altijd nog.

In het voorjaar kwam er eigenlijk een onverwachtse kans om een begin te maken met het bouwen van een vogelkooi in plaats van een volière. Onze dochter wilde de tuin verbouwen en de al wat oudere glijbaanconstructie moest afgevoerd worden. Het idee ontstond om het bouwset mee naar huis te nemen en aan te passen tot een buitenkooi. Een verblijf met afmetingen van circa 1 x 1 meter en 1,50 meter hoog zou voorlopig voldoen maar voor het aanzicht wilde ik een wel pannendak.

Aangezien de constructie toch al aanwezig was ging de bouw vrij snel alhoewel het pannendak wat meer aandacht vroeg. Ik heb er voor gekozen om aan de voorzijde een geheel uitneembaar houten raamwerk met glas te maken en draaibare openingen voor goed onderhoud. De bodem is voorzien van een stevige houten lade. Het glazen raam is noodzakelijk gebleken in verband met de veelal heersende westenwind en de regeninslag dien ten gevolge. Ik was eerst begonnen met een stelletje gele kanaries en de kweek in april bracht 4 jonge kanaries. Aangezien ik wel enige ervaring heb met de gele kanariekeek en het inzenden voor de tentoonstelling, verliep de kweek ook voorspoedig. Aangezien ik uiteindelijk niet helemaal tevreden was over de juiste kleur van de vogels en ook het besef dat er wel enige jaren overheen gaan om uiteindelijk voldoende kwaliteit te hebben om serieus mee te kunnen doen met de tentoonstelling, heb ik besloten de kanaries weg te doen en over te gaan tot het houden van enkele Europese cultuurvogels. Ik had al eens ervaring opgedaan met het houden van sijzen en bloemputters. Inmiddels zitten er in de buitenkooi een stelletje groenlingen, een stelletje Europese sijzen en een barsijs man. Een geschikte barsijs pop heb ik nog niet kunnen vinden maar dat moet uiteindelijk wel lukken en vraagt wat meer moeite. Alhoewel putters erg mooie vogels zijn, zijn deze naar mijn smaak minder geschikt voor in een kooi. Daar zijn ze eigenlijk te onrustig voor. Verder zijn de sijzen ook aanmerkelijk kleiner dan de kanaries en daarmee ook geschikter voor in de beschikbare kooi.

Europese sijz

Opvallend is ook dat de vogels goed bij elkaar lijken te passen en niet achter elkaar aanjagen. Met name de sijzen, zangvogels die tot de familie van de vinkachtigen horen, zijn erg beweeglijk en goed benaderbaar. Ze komen in de natuur meestal in groepjes voor met barsijszen en putters en zijn ongeveer 12 cm lang.

De sijen hangen ook dikwijls ondersteboven zoals ook mezen veel doen. Al met al een erg beweeglijk vogeltje dat ook goed te houden is.

De vogels krijgen bij mij een mengsel van wildzaad en onkruidzaad om op deze manier zoveel mogelijk verschillende zaden beschikbaar te hebben. Af en toe voer ik wat appel en droog eivoer als extra bijvoer om de vogels met een goede conditie het najaar en de winter door te krijgen. Voorlopig is het afwachten hoe dit het eerste jaar zal gaan.

Tekst en Foto's Bert Brinks

AUTORIJSCHOOL
E G G E N G O O R

INTRODUCTIE LES GRATIS !!

Hoornblad 20

Tel : 0523-264386

Mob: 06-51083650

FIETSWERELD A. SLOT

Hessenweg 21 * 7771 CH Hardenberg
www.fietswereldaslot.nl * 0523-261340